

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
«_____» 20 ____р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)**

**на тему: «Оцінка фінансового стану підприємства (на прикладі
ТзОВ Хайнікен)»**

Виконавець:
Студент 4 курсу факультету **ФФБС**
Мотовіліна Ганна Віталіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доц.,
(науковий ступінь, вчене звання)
Захаренко Олена Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) _____ /підпис/

ODESA - 2020

АНОТАЦІЯ

Мотовіліна Г.В., «Оцінка фінансового стану підприємства», кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування»,

Одеський національний економічний університет
м.Одеса, 2020

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – фінансові показники підприємства, особливості побудови фінансової моделі на основі фінансової звітності підприємства.

У роботі розглянуто теоретичні та методичні основи комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Зокрема дана класифікація та розкрита сутність основних фінансових показників. Виділені підходи до аналізу фінансового стану підприємства.

Побудована фінансова модель ТзОВ “Хайнікен” та проаналізовано систему показників оцінки фінансової стійкості. Проаналізовані показники відображаються у новітній моделі “Snowflake”.

Виділено та обґрунтовано вагомі проблеми та можливі перспективи розвитку ТзОВ “Хайнікен”. Запропоновано заходи щодо вирішення наявних проблем.

Ключові слова: підприємство, фінансовий показник, фінансова модель, прогноз фінансових результатів.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні аспекти оцінки фінансового стану підприємства	6
1.1 Комплексна оцінка фінансового стану підприємств	6
1.2 Інтегральний підхід до комплексної оцінки фінансового стану підприємств	10
1.3 Основи побудови фінансової моделі та показники фінансового стану підприємства	22
РОЗДІЛ 2. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств на прикладі ТзОВ «Хайнікен»	35
2.1 Характеристика діяльності та галузі функціонування ТзОВ «Хайнікен»	35
2.2 Оцінка показників фінансового стану підприємств на прикладі ТзОВ «Хайнікен»	41
2.3 Моделювання оцінки фінансового стану підприємств	56
РОЗДІЛ 3. Шляхи поліпшення фінансового стану підприємства.....	67
3.1 Проблеми функціонування підприємства ТзОВ «Хайнікен» та шляхи їх подолання	67
3.2 Перспективи подальшого розвитку ТзОВ «Хайнікен»	76
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	82
ДОДАТКИ	84

ВСТУП

Ефективне функціонування економіки можливе завдяки фінансовому здоров'ю суб'єктів господарювання. Для цього керівництво підприємства повинно періодично оцінювати свою фінансову звітність. Фінансова звітність регулярного контролю наддасть керівникам цінну інформацію про події, що відбулися, що відбуваються і відбуватимуться. Це дозволить вибрати поточні та потенційні проблеми діяльності, а також прийняти комплекс заходів для усунення проблемних моментів і навіть запобігти їх. Результати такого аналізу можуть використовувати деякі зовнішні користувачі: постачальники, клієнти, конкуренти, громадські бухгалтери, банківські установи, податкові органи, страхові підприємства, інвестори (у тому числі потенційні), органи статистики тощо.

Метою даної роботи є виявлення сучасних методів оцінки фінансового стану підприємства на прикладі ТзОВ “Хайнікен”.

Завдання курсової роботи:

- Виявлення методів аналізу звітності підприємства
- Визначити критерії оцінки фінансового стану, що відповідає сучасним ринковим вимогам
- Побудова фінансової моделі оцінки фінансового стану підприємства на прикладі ТзОВ “Хайнікен”
- Виявлення шляхів поліпшення фінансового стану ТзОВ “Хайнікен”

Об'єктом дослідження виступає основна звітність підприємства. Дослідження проводиться на показниках виробничо-фінансової діяльності ТзОВ “Хайнікен” за 2017-2019 роки.

Предметом дослідження є методологічні та методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства.

Методи дослідження:

- Коефіцієнтний метод
- Комплексний метод

- Інтегральний метод

Питання фінансового стану підприємств почало турбувати науковців ще у 1870 році, першим це питання розглянув Джемс Кенон та Джеймс Хетфілд. Розвиток фінансовий аналіз отримав у роботах Марка Блюма та Джузеппе Чербоні. Це питання не залишили і такі вітчизняні науковці як Олександр Руданковський, Миколай Блатов та Петро Худяков. На даний момент існує багато методів та підходів для оцінки фінансового стану підприємства, які описуються у роботах Асвата Дамодарана, Пітера Лінча та Роберта Шіллера.

ВИСНОВКИ

Роль і значення фінансового аналізу важко переоцінити, оскільки він є тією базою, на якій будується розробка економічної стратегії організації. Головна мета підприємства - отримання максимального прибутку, що неможливо без ефективного управління капіталом. Пошуки резервів для збільшення прибутковості підприємства становлять основну задачу управління. Ретельний та об'єктивний огляд фінансових звітів є важливою складовою фінансового аналізу. Це включає в себе історичну фінансову звітність, прогноз операційних результатів, і допоміжні примітки та графіки до них.

Також, провівши аналіз фінансового стану підприємства, основою яких є різні коефіцієнти та індикатори, можна сказати, що дані показники дозволяють побачити взаємозв'язок між прибутком від продажів і витратами, між основними активами і пасивами та іншими елементами у звітності підприємства.

На основі проведеного аналізу та прогнозів для ТзОВ “Хайнікен” можна зробити наступні висновки:

Хайнікен - це висококонкурентне підприємство у своїй галузі. Підприємство посідає третє місце за ринковою капіталізацією та чистим доходом серед конкурентів (2019). Згідно з розрахунками, Z-Score у 2019 дорівнював 2,35, що свідчить про низьку ймовірність банкрутства підприємства, проте Хайнікен має один з найвищих показників серед своїх конкурентів (середня по індустрії - 2,23 у 2019).

Передбачається, що підприємство отримає чисту виручку у розмірі 40 296,96 млн. євро у 2024 році (+41% від 2019 року) і продемонструє зростання темпів продажів. Дане припущення ґрунтуються на багатофакторній моделі та на наступних факторах: населення світу, глобальне водопостачання та ціни на сировину.

Коефіцієнт заборгованості до активів Хайнікен становить 0,37, що є досить високим серед конкурентів (середня по індустрії - 0,23 у 2019), а також високий рівень боргу, підтверджується співвідношенням заборгованості та власного

капіталу - 0,99 (індустрія - 0,83). Незважаючи на це, підприємство приділяє велику увагу генеруванню готівки для зниження рівня боргу та поліпшення показників фінансування. Підприємство чітко орієнтоване на забезпечення достатнього доступу до ринків капіталу для рефінансування боргу. У 2024 фінансовому році очікується зниження боргу, відповідно, незначне зниження чистого боргу до EBITDA з 2,9x у 2019 до 2,35x у 2024 році.

Хайнікен показує здоровий поточний (0,68) і швидкісний (0,50) коефіцієнти для своєї індустрії, що дозволяє підприємству виконувати свої короткострокові зобов'язання з поточними активами. Ці показники мають тенденцію до зниження, оскільки підприємство активно повертає борги.

Керівництву підприємства слід приділити особливу увагу пріоритетам розміщення грошей інвесторів, щоб підвищити показники рентабельності.

Для підвищення рентабельності ТзОВ «Хайнікен» слід вжити наступні кроки:

Для підвищення рентабельності активів підприємству слід спожити наступні заходи:

- Зменшення витрат на активи
- Збільшення доходів
- Скорочення витрат на виробництво та доставку
- Збільшення норми прибутку
- Поліпшення оборотності активів

Проаналізувавши діяльність підприємства та ринкові умови, для підвищення фінансового результату ТзОВ «Хайнікен» необхідно впровадити наступні заходи:

- Створення інструментів для обмеження впливу політичних та економічних подій на бізнес, як управління постачальниками, управління короткостроковою ліквідністю, жорсткий моніторинг валютних операцій, розсудливі заходи балансу та сценарій планування щодо розподілу ресурсів.

- Вести постійний моніторинг існуючих та виникаючих екологічних проблем та правил по всьому світу, щоб забезпечити обізнаність та відповідність та підготувати підприємство до майбутніх змін.

- Спрямувати стратегію виробництва та сортування, а також збільшення інвестицій в безалкогольну продукцію, поза межами бренду «Heineken».

- Працювати над підвищеннем економічної ефективності, впроваджуючи свою стратегію підтримки та розвитку своїх конкурентних переваг, зокрема на ринках преміум-класів та сидру.

- Створити комплексну програму забезпечення якості для всього підприємства, яка охоплює компетенції працівників, виробничі стандарти, управління рецептами, управління постачальниками та виробничі матеріальні ризики.

- Укладання плану безперервної діяльності для ключових брендів на всіх ключових ринках, а також резервні плани у дочірніх компаніях. Стійкість бізнесу може посилитися завдяки довгостроковим договорам про закупівлі.

Однією з перспектив розвитку ТзОВ «Хайнікен» та істотне підвищення фінансового результату може бути досягнуто шляхом поглинання одного з конкурентів задля підвищення продажів та загальної ринкової частки. Одним з найкращих підприємств-конкурентів може стати Molson Coors. Це підприємство володіє 5% загальної частки ринку та пропонує портфель власних і партнерських брендів, яка добре пасує асортименту продукції Хайнікен та відповідає ринковим трендам. Однією з переваг є те, що Molson Coors функціонує на американському ринку, а ця географічна зона є дуже привабливою для Хайнікен, тому що вона створює міцний органічний ріст, і підприємство вже має значний вплив у цьому регіоні. Для поглинання такого гравця ринку, як Molson Coors, потрібні чималі кошти, тому існує варіант обміну акціями.

Не менш важливим для підвищення фінансових результатів підприємства може стати випуск нової лінійки продукції пива з різноманітними смаками, запуск маркетингової кампанії цього продукту, розширення лінійки безалкогольної продукції, а також випуск лінійки крафтового пива.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. A Sandstrom “Handbook of solvency for actuaries and risk managers: theory and practice”/ 1st Edition, 2016 – 238 c.
2. Dannielle Stein Fairhurst. Financial Modeling in Excel For Dummies / Dannielle Stein Fairhurst. – Germany. – 303 c.
3. Financial Modeling [Електронний ресурс] – Режим доступу
<https://www.investopedia.com/terms/f/financialmodeling.asp>
4. J.Blatt, J.Gulbin, CF Office “Achieving IFRS Off-Balance Sheet Treatment in Trade Receivables Securitizations By” The Journal of Structured Finance, 2018 - 11-14 c.
5. Jack Alexander. Financial Planning & Analysis and Performance Management (Wiley Finance) / Jack Alexander., 2014. – 640 c.
6. Johan Swinnen. The Craft Beer Revolution: An International Perspective / Johan Swinnen, Christian Garavaglia. // AAEA. – 2017. – №32. – С. 1–8.
7. John Moschella CFA CPA. Financial Modeling For Equity Research: A Step-by-Step Guide to Earnings Modeling and Stock Valuation for Investment Analysis / John Moschella CFA CPA., 2017. – 236 c.
8. L.I.Kulikova, A.G.Garyntsev ,G.M.Gafieva “The Balance Sheet as Information Model” Volume 24, 2015 - 339-343 c.
9. Non-controlling interest [Електронний ресурс] – Режим доступу
https://www.investopedia.com/terms/n/noncontrolling_interest.asp
10. Paul Pgnataro. Financial Modeling and Valuation: A Practical Guide to Investment Banking and Private Equity / Paul Pgnataro., 2013. – 358 c.
11. Simon Benninga. Financial Modeling (The MIT Press) / Simon Benninga. – Sidney, Australia: Excil, 2014. – 237 c.
12. Stephen H. Penman “Financial Statement Analysis and Security Valuation”, McGraw-Hil, 2014. – 136 c.
13. Subramanyam, K. R. “Financial statement analysis”, Includes index, 2016. – 128-134 c.

14. T. Adrian, HS. Shin “Liquidity and leverage” Journal of financial intermediation / Elsevier 2010 – 425 с.
15. Wayne Winston. Microsoft Excel 2019 Data Analysis and Business Modeling (Business Skills) / Wayne Winston. // Microsoft. – 2019. – №6. – С. 265–396.
16. Асват Демодоран. Інвестиційна оцінка. Інструменти та методи оцінки будь-яких активів / Асват Демодоран., 2012. – 892 с.
17. Бень Т.Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств / Т.Г. Бень // Фінанси України: – №6, 2006. – С. 75–78.
18. I.B. Гріщенко, О.В. Балахонова “Методика аналізу заборгованості підприємств”, журнал Подільський науковий вісник, 2017 – 26-27 с.
19. К. О. Чигріна “Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення” Журнал Науковий огляд, том 2 № 12, 2015
20. Кіреєва Наталя. Аналіз фінансової звітності: Теория та практика; створення аналітичної записки до річного бухгалтерського звіту / Кіреєва Наталя, Довгих Тетяна. – Москва, Росія: LAMBERT, 2017. – 654 с.
21. О. В. Буркатовский, В. А. Кузнєцов «Обмін акціями»: варіанти інтерпретації: Журнал «Акціонерний вісник» №9 / 2011 р – 10 с.
22. Офіційний сайт ТзОВ “Хайнікен”[Електронний ресурс] – Режим доступу <https://www.theheinekencompany.com/>
23. Філімоненко О.С. Фінанси підприємства / О.С. Філімоненко: Навч.посіб. – [2-ге вид.] – К.: МАУП, 2007. – 328 с.
24. Школьник І.О. “Фінансовий аналіз”: Навч.посібник/І.М. Боярко, О.В. Дейнека, Н.А. Дехтяр. Вид-во ЦУЛ, 2016 – 48 с.